

***Tal till skånska riksdagsgruppen
den 22 november 2011
Sveriges Riksdag, Stockholm***

Per Tryding, Vice VD

Jag har blivit ombedd att tala om Skåne specifikt och regionens utveckling med särskilt fokus på infrastruktur.

Vi följer detta noga. Handelskammaren arbetar ju dels med att utveckla Sydsverige långsiktigt som plats för företagen och dels med konkret service åt företag och det mesta av servicen har med internationell handel att göra. Vi är tjugofem anställda och nästan tre tusen medlemsföretag som helt finansierar verksamheten.

Vi jobbar mycket med forskare och såklart med företag kring de här frågorna. Och det är viktigt att försöka få så bra och ärliga svar som möjligt på de grundläggande frågorna kring detta. Infrastruktur byggs ju inte för att det är kul i sig, utan för att vi tror de bidrar till välfärd och utveckling.

Hur ska Skåne se ut för att vara attraktiv i en allt mer integrerad värld och skapa framtida välfärd?

Modern tillväxtteori säger att regioner kan växa på tre sätt.

- För det första såklart inflyttning (av människor och företag),*
- För det andra genom regionförstoring (alltså att "räckvidden" ökar)*
- Det tredje är kanske svårast: kärlek bland dem som redan bor i regionen.*

Det här kan var och en lista ut. Men vi diskuterar mer sällan vad det är som gör att detta i sig skapar mer välfärd? För det är inte så att moderna storstadsregioner bara har fler människor, de har också mer välfärd per invånare. Vad är det som gör att det blir så, egentligen?

Det korta svaret är att det rör sig om samma effekt som en lång rad andra arbetsmarknadspolitiska insatser siktar på, nämligen att skapa bättre matchning. Det vill säga att göra det möjligt för exakt rätt medarbetare att hamna på exakt rätt jobb så att de får utväxling för sin erfarenhet.

I en stor region är det lättare för ett företag att hitta en person med rätt egenskaper och lättare för en person att hitta en uppgift som passar med deras egenskaper.

Kompetensen används lite mer exakt. Och när detta gäller väldigt många personer och situationer, så skapar det mervärden. Produktiviteten ökar.

Vägar är arbetsförmedlingar

Så förenklat kan man säga att **en väg och en högskola gör samma sak**. Alternativt kan man betrakta vägar som i terrängen mycket avlånga arbetsförmedlingar! De tillför kompetens. När den matchas effektivt så blir det mer välfärd. Välfärden uttrycks bland annat i löneläget.

Frågan är hur mycket?

I Skånes konkreta fall har vi faktiskt gjort beräkningar i samband med ett stort forskningsprojekt om Öresundsregionen efter bron som pågår nu.

Lönerna är högre i stora lokala arbetsmarknader. En del av löneskillnaden beror på individuella skillnader hos de som jobbar (ålder, kön, utbildningsnivå med mera) en del av skillnaden kan inte förklaras alls, men sen finns det en del som beror på den här matchningseffekten och som alltså har med den faktiska arbetsmarknadens storlek att göra.

Det kan man räkna på och Professor Martin Andersson (Lunds universitet) har gjort detta. Han har använt all tillgänglig data om de som är sysselsatta i Skånes FA region Malmö. Alla privatanställda utom vissa grupper som sjömän, egenföretagare är med i underlaget – närmare en kvartsmiljon personer.

Infrastruktur kan ge upp till 4% ökning av BNP

Slutsatsen är att en fördubbling av storleken på arbetsmarknaden (alltså antalet arbetsgivare man kan pendla till) är associerad med nästan 4% mer i lön.

Grov översättning: om vi kan fördubbla en lokal arbetsmarknad med ett vägbygge eller en ny pendlingsmöjlighet så ger det ett permanent BNP-språng på 4% för hela området.

Det är svårt att finna andra politiska arbetsmarknadsinsatser med samma starka resultat.

Sedan finns en annan välfärdseffekt också som vi talar mindre om. Och det är att människors beslut om boende inte bara har med jobb och inkomst att göra utan med vad de vill göra i övrigt. Alltså vilken konsumtion de vill ha. En region som kan erbjuda mångfald där har större chanser att attrahera folk. Alltså krogbesök, opera till helgen, fotboll på sommarn, hockey på vintern, konserter, museer, mulleskola. You name it. Storlek tillåter specialisering.

Också detta påverkas av hur pendling och vägar fungerar och byggs ut.

Skåne är på väg att bli riktigt starkt.

*Sedan år 2000 har det hänt enormt mycket på arbetsmarknaden i Skåne. Men då måste vi konstatera att det som skett har framförallt hänt i det som kallas FA-region Malmö, alltså den miljon skåningar som bör i väst och sydkusten och en bit in. För det första har vi haft strakast ekonomisk tillväxt efter år 2000 av alla regioner i Sverige. Men framför allt har vi haft en stark utveckling mot mer kunskapsintensiv arbetsmarknad. Vad vi kallar **competitive shift** – strukturomvandling.*

Vi har exempelvis på knappt tio år ökat antalet personer inom FoU med över 130% och med avancerad företagsrådgivning med 50%. I den senare kategorin har utvecklingen varit så stark att man verkar ha kunnat hänga med i lönekonkurrensen från Köpenhamn och alltså har man bättre betalt än i Stockholm. Utan denna tillväxt hade dessa jobbat någon annanstans.

Och det har till stor del med bron och annan sammanhängande utbyggnad att göra.

Uppenbara möjligheter framåt i tiden handlar därför om tre saker.

- *För det första ytterligare i intern integration i den funktionella regionen Malmö (som nu har närmare 1.100.000 invånare). Vi ser redan trängselproblem och*

de kommer att öka i snabb takt och dämpa utvecklingen. Här handlar det om sådant som E6, E65 och nya och fler pågatåg, snabbussar och annat.

- För det andra är det självklart att vi måste sy ihop hela Skåne dvs ta språnget att plocka in FA Kristianstad och skapa 1.300.000 i en enda marknad. Gärna se lite över kanten norrut med.*
- Och för det tredje ännu bättre integration med Danmark. HH-leden såklart viktig, men också tätare tåg avgångar med mera.*

Alla dom här är viktiga.

Men sen finns det tyvärr också lite av en hotbild. Analyser i vårt forskningsprojekt tyder på att den typ av högvärdigt gods som fraktas i det nära utlandet (Skandinavien till Tyskland, Polen, Holland med mera) kommer att växa väldigt mycket. Och den kommer att gå på vägarna i stor utsträckning. Vi kommer troligen att se rejäla proppar i systemet inom tio år och direkt stopp om tjugo om inget görs.

Därför behövs det en sammanhållen rejäl satsning. Och det är viktigt att inleda arbetet snarast.

Per Tryding

Vice VD